ЈКП "ГРАДСКО ГРОБЉЕ" ДОО

БИЈЕЉИНА

ПРАВИЛНИК О САХРАНИ И ЕКСХУМАЦИЈИ УМРЛИХ ЛИЦА НА ГРОБЉИМА КОЈИМ УПРАВЉА ЈКП „Градско гробље" ДОО Бијељина

Бијељина, децембар 2018. године

На основу члана 22. и 35. Закона о гробљима и погребној дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 31/13), Одлуке о гробљима и погребној дјелатности Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број: 11/2015), Правилника о начину и условима под којима се врши обдукција, ексхумација и превожење умрлих лица („Службени гласник Републике Српске“ број: 38/18) и члана 28. Статута ЈКП „Градско гробље“ Бијељина, Надзорни одбор Предузећа, на сједници одржаној дана 04.12.2018. године, д о н о с и:

ПРАВИЛНИК О САХРАНИ И ЕКСХУМАЦИЈИ УМРЛИХ ЛИЦА НА ГРОБЉИМА КОЈИМ УПРАВЉА ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин и услови под којим се врши сахрана и ексхумација умрлих лица на гробљима којима управља ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина.

САХРАНА УМРЛИХ ЛИЦА

Члан 2.

Сахрана умрлих врши се на гробљу које је у употреби.

Сахрана се врши у складу са одговарајућим санитарним прописима, а на начин који одговара поштовању према умрлом, достојанству мјеста на којем почива, и уз поштовање осјећања сродника умрлог и других лица која су била блиска са умрлим.

Приликом сахране могу се вршити вјерски обреди у складу са прописима о правном положају вјерских заједница.

Члан 3.

Јавна гробља у употреби која су у власништву Града Бијељина служе за сахрану умрлих лица која су на подручју Града Бијељине имали последње пребивалиште.

Умрли се може сахранити, без обзира на пребивалиште, и на гробљу које он одреди за живота или које одреди његова породица, одосно лица која су дужна да се брину о његовој сахрани.

На посебним гробљима у употреби могу се према њиховој намјени, сахрањивати само лица која су стекла статус у складу са посебним прописима или су одређене вјерске припадности.

Члан 4.

Одобрење за обављање сахране на одређеном гробљу у власништву Града даје Управа ЈКП „Градског гробља“ на захтјев лица које је дужно да обезбједи сахрану уз предочавање доказа о утврђивању чињенице смрти лица које се сахрањује.

Приликом издавања одобрења за сахрану из претходног става, лице које обезбјеђује сахрану закључује са управом гробља уговор о куповини гробног мјеста ако претходно није закључен такав уговор и дужно је да плати одговарајуће трошкове у складу са цјеновником услуга ЈКП „Градско гробље“.

У случају да се сахрана обави без одобрења или супротно одобрењу, управа гробља ће провести поступак ексхумације и укоп на другом гробном мјесту према одобрењу управе гробља, а све о трошку лица које је било дужно да обави сахрану.

Члан 5.

Након утврђене смрти од стране овлашћеног здравственог радника посмртни остаци се превозе на гробље и чувају до сахране у мртвачници, ако на гробљу постоји мртвачница.

Ако на гробљу не постоји мртвачница, посмртни остаци до сахране чувају се у просторији за чување посмртних остатака која је за то посебно уређена и одређена од стране надлежног органа за комуналне послове Градске управе, по претходно прибављеном мишљењу надлежне санитарне инспекције.

Код преузимања умрлог записнички се констатује идентитет умрлог, како је одјевен и да ли се на њему или при њему налази какав накит или други вриједни предмети.

У гробљима на подручју Града на којима није изграђена мртвачница нити одређена посебна просторија за чување посмртних остатака до сахране могу се чувати у вјерским објектима намијењеним за вршење вјерских обреда само ако је тијело смјештено у херметички затворен лимени сандук.

Члан 6.

Прије сахране посмртни остаци могу бити изложени на одређеном мјесту ван гробља ради указивања посебних посмртних почасти ако сахрану организује друштвено-политичка заједница или се сахрана обавља по одобрењу надлежног органа Града Бијељина.

Члан 7.

Сахрана се може извршити најраније по истеку 24 сата од момента наступања смрти.

За сахрану умрлог лица мора се прибавити доказ о смрти од надлежне медицинске установе или посебно одобрење надлежног органа за унутрашње послове када је то предвиђено посебним прописима.

Члан 8.

Посмртни остаци умрлог који се чувају у мртвачници или посебној просторији за чување посмртних остатака прије сахране могу се изложити на одру на гробљу или капели на гробљу ради одавања последње поште покојнику.

Тијело умрлог мора бити одјевено или увијено у тканину и смјештено у ковчег који је по правилу затворен а изузетно на други начин на гробљима вјерских заједница сходно њиховим обичајима.

Украшавање одра вијенцима, цвијећем, пригодним тканинама и др. може вршити управа гробља или лица која обезбјеђују сахрану.

Члан 9.

Уколико смрт наступи због заразне болести, умрли мора бити смјештен у затворен сандук и у посебну просторију у мртвачници.

Забрањено је излагање лица умрлог од заразне болести.

Члан 10.

Превоз умрлог у мртвачницу и из мртвачнице на гробље врши се возилом које је регистровано за ту намјену.

Члан 11.

При превозу умрлог до мјеста сахране погребна поворка се може кретати само на гробљу, од капије гробља, капеле у гробљу и мртвачнице у гробљу до мјеста укопа.

Члан 12.

Укопу мора присуствовати представник управе гробља ради утврђивања да је сахрана заиста обављена и да су поштоване техничке и друге норме.

Радници ЈКП „Градско гробље“ који врше укоп морају имати пригодну униформу и понашати се прикладно и достојанству чина сахране.

Члан 13.

Право на сахрану у гробно мјесто имају:

1. власник гробног мјеста

2. чланови породице власника гробног мјеста

3. друга лица за која власник достави управи гробља писмено одобрење или уговор.

Власник гробног мјеста може допустити привремено сахрањивање.

Након смрти власника гробног мјеста, права и обавезе над гробним мјестом стичу његови наследници по окончању оставинског поступка.

У случају спора у вези са гробним мјестом, управа гробља не може дозволити сахрањивање у то гробно мјесто.

Члан 14.

Гробна рака се копа у димензијама за смјештај сандука са посмртним остацима покојника у границама гробног мјеста и износи **80Х220 цм.**

Дубина гробне раке мора износити најмање 1.5 метара, односно 3 (три) метра ако се у исту сахрањују два лица.

Димензије парапета су:

- **Једнодијелни парапет је димензије: 124Х264 цм.**
- **Дводијелни парапет је димензије: 234Х264 цм.**
- **Тродијелни парапет је димензије: 341Х264 цм.**

Димензије осталих парапета се израчунавају тако што на ширину једнодијелног додајемо 100 цм онолико пута колико има гробних мјеста поред тог парапета (нпр. 124 цм + 5 Х 100 цм = 624 цм – ширина шестодијелног парапета).

Члан 15.

Када се сандук спусти у гроб или стави у гробницу, гроб се засипа земљом, односно гробница зазиђује.

Над сваким гробом по правилу изводи се хумка висине 40 центиметара.

Сандук са умрлим не може се положити на други сандук у гробници, него мора бити положен на дно гробнице или на њену одговарајућу бетонску полицу.

Члан 16.

Умрли који се полаже у гроб (гробницу) не смије бити украшен скупоцјеним накитом или драгоцјеностима.

Члан 17.

Ако се приликом сахране морају помјерити споменици или други предмети на околним гробовима, лице на чији захтјев се врши сахрана дужно је сносити све трошкове везане за успостављање пређашњег стања.

Одлука о помијерању и начин помијерања надгробног споменика доноси управа гробља.

Члан 18.

Сахрану умрлог лица дужни су да обезбједе његови сродници, односно лица која су према важећим прописима обавезна да га издржавају, односно да се о њему брину или дуга физичка и правна лица која су преузела обавезу да обезбједе сахрану, односно која су дужна да се о томе брину.

Ако не постоје лица из претходног става или ако лица која су дужна да изврше сахрану одбију, или нису у могућности да сахрану обезбједе, сахрану ће извршити управа гробља у складу са законом и Одлуком о гробљима и погребној дјелатности Града Бијељина.

У случају из претходног члана, пријављивање сахране врши надлежни орган Градске управе, у складу са законом.

Члан 19.

Трошкове сахране сносе лица која су била дужна да умрлог за живота издржавају или да се брину о његовој сахрани.

Ако не постоје лица из претходног члана која су дужна да обезбједе сахрану, трошкове сахране сноси Град Бијељина у случајевима и под условима утврђеним законом.

Члан 20.

Сахрањивање непознатих лица извршиће се на основу акта надлежног органа, којим је утврђена чињеница да јелице неидентификовано.

Сахрана непознатих лица врши се у заједничког гробници, костурници или у гробном мјесту на јавном гробљу у употреби које одреди надлежни орган за комуналне послове Града.

У случају из претходног става трошкове сахране сноси Град Бијељина.

Члан 21.

Сахране на гробљима којим управља ЈКП"Градско гробље"ДОО Бијељина се обављају у периоду понедјељак-субота у терминима од 12:00 до 16:00 часова.

Сахране се не могу обављати недјељом и у дане државних и вјерских празника осим у колико Управа гробља не одлучи другачије.

Уколико лице које пријављује сахрану, захтјев за обављање сахране подсноси на дан сахране, захтјев је дужан поднијети најкасније до 10 сати истог дана да би се сахрана обавила у противном Служба за погребне послове неће издати одобрење за обављање сахране.

ЕКСХУМАЦИЈА УМРЛИХ ЛИЦА

Члан 22.

- **Лице које тражи одобрење за обављање ексхумације на гробљима којим управља ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина, дужно је да поднесе захтјев за обављање ексхумације чији образац се налази у Прилогу 1. овог правилника, који је његов саставни дио,**
- **На основу захтјева Служба за погребне послове предузећа издаје Потврду о власништву чији образац се налази у Прилогу 2. овог правилника, који је његов саставни дио.**
- **Потврда се доставља надлежној инспекцији која издаје рјешење којим утврђује услове за обављање ексхумације**

- **На основу Рјешења надлежне инспекције, Служба за погребне послове издаје одобрење за обављање ексхумације чији се образац налази у Прилогу 3. овог правилника, који је његов саставни дио.**
- **Приликом обављања ексхумације Служба за погребне послове дужна је да води записник о проведеној ексхумацији чији образац се налази у Прилогу 4. овог правилника, који је његов саставни дио.**

Члан 23.

Након обављене ексхумације Служба за погребне послове дужна је да поднесе извјештај директру Предузећа у коме ће навести све битне чињенице о извршеној ексхумацији.

Извјештај о извршеној ексхумацији мора да садржи:

- основ за извршење ексхумације (Рјешење инспекције на основу кога је извршена ексхумација),
- захтјев за ексхумацију упућен предузећу,
- одобрење за ексхумацију издато од стране предузећа,
- сва остала документација која су достављена у случају да се ексхумација посмртних остатака врши ради преноса из једног гробног мјеста у друго гробно мјесто на истом гробљу или друго гробље у Републици или из Републике,
- податке о гробном мјесту (ознаке гробног мјеста) на основу гробишне евиденције,
- податци о извршеним строго прописаним радњама дезинфекције,
- податци о лицу које врши ексхумацију као и испуњеност услова који су прописани да лице може извршити ексхумацију (нема ране, красте и посјекотине, носи заштитну маску, дуге рукавице и гумене чизме)
- почетак и крај ексхумације,
- име здравственог инспектора који је присуствовао ексхумацији,
- податци о обавезно изврешеној дезинфекцији алата и да је на одговарајући начин збринута опрема у којој је извршена ексхумација.

Члан 24.

- Приликом ексхумације, посмртних остатака, без обзира на узрок смрти и начина сахране, обавља се дезинфекција сандука, гробнице и непосредне околине одговарајућим дезинфекционим средствима.

- Ексхумација посмртних остатака обавља лице које нема ране, красте или посјекотине, а приликом обављања ексхумације носи заштитну осјећу са гуменом кецељом, маску за лице, дуге гумене рукавице и гумене чизме.
- Заштитна одјећа и обућа из става 2. овог члана употребљава се искључиво у сврху ексхумације и дезинфикује се послије сваке употребе.
- У случају да се ексхумација посмтрних остатака захтијева у љетном периоду, здравствени инспектор упознаје лице које тражи ексхумацију са ризицима обављања ексхумације у периоду високих дневних температура.

Члан 25.

- Умрло лице које није било сахрањено преноси се унутар Републике Српске (у даљем тексту: Република) у дрвеном сандуку који се може потпуно затворити или у врећи за транспорт посмртних остатака, минималне дебљине 200 микрона са патент-затварачем и међународном ознаком „biohazard".
- Умрло лице које је било сахрањено преноси се из иностранства у Републику или из Републике у иностранство у залемљеном металном сандуку, који је стављен у дрвени сандук, који се може затворити за безбједан превоз.

Члан 26.

- Умрло лице које је било сахрањено унутар Републике у залемљеном металном сандуку, који је стављен у дрвени сандук, који се може затворити, или у врећи која се може ставити у дрвени сандук.
- Умрло лице које је било сахрањено преноси се из иностранства у Републику или из Републике у иностранство у залемљеном металном сандуку, који је стављен у дрвени сандук, који се може затворити за безбједан превоз.
- Ексхумирани посмртни остаци који су у стању скелетизације, ради преноса и сахрањивања на другој за то предвиђеној локацији на територији Републике, преносе се у дрвеном сандуку или врећи за транспорт посмртних остатака.

Члан 27.

- Умрло лице које није било сахрањено, а које је умрло од посебне опасне заразне болести, преноси се у залемљеном металном сандуку, који је стављен у дрвени сандук, који се може затворити за безбједан превоз.

- Умрло лице из става 1. овог члана умотава се у платно натопљено одговарајућим раствором дезинфекционог средства, а празнина металног сандука испуњава се пиљевином.
- Опремање лица умрлог од болести наведене у ставу 1. овог члана врши здравствена установа у којој је лице умрло.
- Опремање лица из става 3. овог члана обавља здравствени радник или други радник здравствене установе уз спроведене све одговарајуће мјере личне заштите.
- Умрло лице које је умрло од заразне болести наведене у ставу 1. овог члана може се ексхумирати тек по истеку годину дана од дана сахрањивања.

Члан 28.

- Превоз умрлог лица обавља се намјенским возилима за превоз умрлог лица.
- Уколико се превоз умрлог лица обавља на удаљености већој од 50 километара или ако се превоз умрлог лица обавља након извршене обдукције, превоз се обавља намјенским возилом, које има уграђен одговарајући расхладни систем у простору за превоз умрлог лица.

Члан 29.

- Пренос умрлог лица унутар Републике, у Републику или из Републике обавља се уз Спроводницу за пренос умрлог лица (у даљем тексту: Спроводница).
- Ексхумација и преношење умрлих лица унутар Републике и из Републике у иностранство обављају се уз документацију коју издаје јединица локалне самоуправе, на начин да на затјев уже породице умрлог лица или њиховог пуномоћника здравствени иснспектор или други инспектор овлашћен у складу са законом којим се регулише област инспекције рјешењем утврђује услове за ексхумацију и пренос умрлог лица.
- Спроводницу за пренос умрлог лица унутар Републике или из Републике издаје здравствени инспектор или другии нспектор овлашћен у складу са законима којима се регулише област инспекције.
- Спроводница из става 3. овог члана издаје се у мјесту одакле се преноси умрло лице.

Члан 30.

- Пренос умрлог лица из иностранства у Републику, врши се на основу рјешења министра здравља и социјалне заштите и Спроводнице из члана 9. Став 1. овог правилника, коју је издао надлежно дипломатско-конзуларно представништво

Босне и Херцеговине у земљи из које се умрло лице преноси или надлежни орган земље из које се умрло лице преноси.

- Лице које тражи пренос умрлог лица из иностранства у Републику, Министарству здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: Министарство) доставља захтјев за пренос умрлог лица.
- Уз захтјев за пренос умрлог лица ис става 2. овог члана, Министарству се доставља извод из матичне књиге умрлих и доказ о узроку смрти, потписа од надлежног доктора медицине.
- Доказ о узроку смрти, потписан од надлежног доктора медицине, доставља се Министарству за сва лица од чије смрти је прошло мање од три године.
- Министарство може у случају смрти од заразне болести лица чији се посмртни остатци преносе затражити и додатну медицинску документацију.

Члан 31.

Пренос урне унутар Републике, у Републику и из Републике, обавља се на основу потврде крематоријума о извршеној кремацији.

Члан 32.

- Ексхумацији посмртних остатака ради преноса из једног гробног мјеста у друго гробно мјесто на истом гробљу или друго гробље у Републике или из Републике обавља се у присуству здравственог инспектора или другог инспектора овлашћеног у складу са законом којим се регулише област инспекције.
- На Захтјев чланова уже породице умрлог лица или њиховог пуномоћника, здравствени инспектор или други инспектор овлашћен у складу са законом којим се регулише област инспекције рјешењем утврђује услове за ексхумацију и пренос умрлог лица.
- У случају да су чланови уже породице умрли прије умрлог лица, захтјев може поднијети други сродник према редослиједу утврђеном прописима о наслеђивању, уз изјаву да је једини сродник или да је опуномоћен од стране дугих сродника, у писаној форми.

Члан 33.

Ступањем на снагу овог правилнка престаје да се примјењује Правилник о сахрањивању и ексхумацији умрлих лица на гробљима којим управља ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина број:1621/15 од 30.12.2015. године.

Члан 34.

Тумачење одредаба овог правилника даје Надзорни одбор Предузећа или лице које овласти.

Члан 35.

Измјене и допуне овог правилника врши се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 36.

Правилник ступа на снагу даном доношења.

Број: 51 /2018.
Датум: 04.12.2018. године.
Бијељина

ПРЕДСЈЕДНИК
НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Мирослав Ерић